

**A 2007. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

VERES PÉTER GIMNÁZIUM

LÓNYAY REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET

BRINGÓHINTÓ KKT.

MACKENSEN KFT.

ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZATA

GRAPHISOFT ZRT.

AQUIS INFORMATIKA ZRT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS

Hang: KERESKES BARNABÁS

Háttérszervező: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA

A verseny megyei/körzeti fordulójának helyi szervezői:

Budán:

FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)

PAPP ISTVÁN (Baár-Madas Református Gimnázium)

Pesten:

CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)

POLGÁR ORSOLYA (Lónyay Református Gimnázium)

Veszprém megyében:

KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2007.

**5. osztály
Országos döntő**

A rendezvény fővédnöke:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:

TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálója:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek be az egyértelműen **szarvasmarhára** utaló szavakat!
(A) *tinó* (B) *ökör* (C) *borjú* (D) *birka* (E) *tehén*
- Mely tárgyak „alszanak” József Attila *Altató* című versében?
(A) *villamos* (B) *szék* (C) *labda* (D) *üveggolyó* (E) *kabát*
- Jelöljétek be azokat a versrészleteket, amelyekben **ige, főnév és melléknév** egyaránt megtalálható!
(A) „Őszi éjjel izzik a galagonya.”
(B) „Adjonisten Jézusunk, Jézusunk! / Három király mi vagyunk.”
(C) „Mátraalján, falu szélén / lakik az én öreg néném.”
(D) „Egyszer volt egy nagy csoda, / Neve: birka-iskola.”
(E) „Volt egyszer egy iciri / piciri házacska.”
- Csukás István *Süsü, a sárkány* c. meséjéből jelöljétek be a **pozitív** szereplőket!
(A) *kóbor királyfi* (B) *sárkányfűárus* (C) *öreg király*
(D) *Torzonborz* (E) *Süsü testvérei*
- Madárhangokat** soroltunk föl, de némelyik pontba becsúsztott egy oda nem illő szó is. Jelöljétek meg a **hibás**, azaz a kakukktójást tartalmazó sorokat!
(A) *vijjog, krádog, hápog* (B) *csipog, cserreg, gágog*
(C) *kelepel, ciripel, kotkodácsol* (D) *károg, turbékol, kukorékol*
(E) *csiripel, csipeget, csipog*
- Jelöljétek be azokat a szópárokat, amelyekben a két alkotóelem (egy idegen és egy magyar szó) megfelelői egymásnak!
(A) *monitor – képernyő* (B) *partner – társ* (C) *internet – világháló*
(D) *agresszív – kövér* (E) *generáció – áramfejlesztő*
- Melyek **hangszerek** az alábbiak közül?
(A) *tilinkó* (B) *regös* (C) *tárogató* (D) *hárfa* (E) *koboz*
- Az alábbi szópárok mindegyikében találtok elrejtve egy-egy **állatnevet**. Azokat a szópárokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét tagjában **azonos osztályba tartozó állatok** találhatóak (pl. mindkettő emlős, vagy mindkettő madár stb.)!
(A) *furcsaság – olcsókat* (B) *hálózat – takarókat* (C) *zsebtolvaj – hadarunk*
(D) *megérint – meghódít* (E) *kapumat – gőzmozdony*

- Híres verskezdeteket olvashattok magánhangzók nélkül. Fejtsétek meg az eredeti idézeteket, és jelöljétek meg a **gyerekverseket!**
(A) *BBT BBT TNCL* (B) *SZL SZL SZLMSZL MRR JR PL*
(C) *SZ JZL ZZK GLGNY* (D) *VLT GY TRK MHMD*
(E) *HZDNK RNDLTLNL LGY HV H MGYR*
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeket **hosszú szóvégi mássalhangzóval is** le lehet írni!
(A) *új* (B) *ép* (C) *kín* (D) *küld* (E) *hozd*
- Csukás István *Pom Pom* című meséjéből jelöljétek be az **állatszereplőket!**
(A) *Gombóc Artúr* (B) *Civakodó Cipőikrek* (C) *Madárvédő Golyókapkodó*
(D) *Radírpók* (E) *Órarugógerincű Felpattanó*
- Melyik szóhalmazból rakható ki értelmes mondat úgy, hogy az adott szóhalmaz minden szavát felhasználjátok?
(A) {*mezőn, a, kergette, Süsü, lepkéket, a, vidáman*}
(B) {*hét, királyfi, mind, a, levágott, a, legkisebb, sárkány, a, fejét*}
(C) {*Juliska, boszorkát, sötét, és, erdőben, a, eltévedtek, Jancsi*}
(D) {*szereti, sok, Artúr, csokoládékat, a, Gombóc*}
(E) {*lapuló, asztal, az, Frakk, megijeszti, macskákat, alatt*}
- Jelöljétek meg azokat a szólásokat, közmondásokat, amelyekben a kipontozott helyre valamilyen **személynév** illik (akár ragozott formában is)!
(A) *Messze van, mint Makó ...* (B) *Most légy okos, ...!*
(C) *Árulkodó ..., nem kap piros tojást.* (D) *Könnyű ... táncba vinni.*
(E) *..., ..., ... zsákban hoznak meleget.*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Befejezésül Heltai Gáspár egyik állatmeséjét olvashatjátok, de a kis mese végét nektek kell kitalálnotok. Írjátok le, hogyan végződik az állatok kalandja, és az állatmeséknek megfelelően tanulságot is fogalmazzatok meg a mese végéhez!

Az egérről, a békáról meg a héjáról

Egy egér futkosott a patak partján, és át szeretett volna menni a vízen. Találkozott egy békával és tanácsot kért tőle, hogyan juthatna át. A béka fogott egy fonalat, odakötötte az egér lábát a saját lábához, és így szólt: Ül a hátamra, és átvizlek. Kapaszkodj erősen! Az egér a béka hátára ült, az pedig beugrott a vízbe és úszni kezdett. De a víz közepén alámerült, és az egeret kezdte maga után húzni a fenék felé. Az egér látva a béka szándékát, viaskodni kezdett vele. Ekkor meglátta az egeret egy héja, és ...